

Beste ouder(s)/verzorger(s), beste leerlingen,

Het is al weer een tijd geleden dat er een nieuwsbrief verscheen. In deze nieuwsbrief leest u niet alleen een terugblik waarin we kort vertellen over activiteiten die hebben plaatsgevonden, maar blikken we ook vooruit op de weken die nog komen gaan. De nieuwsbrief is dus wat langer dan u gewend bent, maar zeker de moeite waard om door te lezen. Heeft u weinig tijd? Leest u dan de kopjes en lees de tekst van de kopjes die uw aandacht trekken of die voor uw zoon of dochter belangrijk zijn.

Met vriendelijke groet,

Daan van Bree

Rector

Kalendarium t/m 6 juni

12 mei t/m 25 mei	Centrale Examens voor leerjaar 6
16 mei t/m 19 mei	BAGgerweek voor leerjaar 3
16 mei	Schrijversbezoek leerjaar 2
26 en 27 mei	Hemelvaartsdag + dag erna: VRIJ
2 juni	Schrijversbezoek leerjaar 3
3 juni	OVO-personeelsmiddag. Lessen vervallen in de middag.
6 juni	Tweede Pinksterdag: VRIJ
7 juni	Samenwerkingsdag VI. Geen lessen.
9 juni	Uitslag Centraal Examen (eerste tijdvak)

Coronawerkgroep

De maatregelen om corona te voorkomen zijn sinds 19-4-2022 geheel verdwenen. De enige regel die nog bestaat, is in isolatie gaan na een positieve zelftest. Op maandagen kunnen leerlingen bij de conciërgelie zelftests ophalen.

De leerlingen en medewerkers lijken de Lockdowns en de lessen via Teams alweer bijna vergeten. Er wordt flink geknuffeld en gelachen in de gangen. Leerlingen en personeel hebben een bijdrage geleverd aan het creëren van groepsimmunitet, maar het aantal mensen op school met Long Covid is gelukkig heel beperkt gebleven.

De coronawerkgroep is inmiddels opgeheven en hoopt niet meer bijeen te hoeven komen.

Laatste loodjes

Het einde van het schooljaar lijkt nog ver weg, maar als we naar volledige lesweken kijken, zijn dat er nog maar heel weinig. In de periode tot de laatste toetsweek vallen een paar vrije dagen en omdat regio midden dit jaar als eerste vakantie heeft, begint de toetsweek al vroeg: voor de bovenbouw op 16 juni voor de onderbouw op 20 juni. Voor sommige leerlingen betekent dit dat het nog even hard werken is. Probeer een goede afwisseling te vinden tussen geconcentreerd en efficiënt werken en ontspanning. Dan volgen goede resultaten vaak vanzelf!

Personeelszaken

Onze collega's meneer Van den Hurk, mevrouw Van den Hil, meneer Pruisen en mevrouw Veldhuizen geven nog geen les. Hun lessen en andere werkzaamheden worden zo veel mogelijk overgenomen door sectiegenoten of vervangende collega's. Mevrouw Van Esch, mevrouw Landa en meneer Verhoeff geven inmiddels (bijna) al hun lessen weer. Dank aan alle collega's die de afgelopen tijd klassen hebben overgenomen.

Mevrouw Daniëls gaf eerder aan haar werk als leerlingcoördinator aan het einde van dit schooljaar neer te willen leggen, maar is hiermee eerder gestopt. Meneer Diem neemt nu alle leerlingzaken waar (leerjaar 1 t/m leerjaar 6) waar. Zowel hij als collega-docent aardrijkskunde en zorgcoördinator, mevrouw Haver, leverden lessen in om extra tijd vrij te maken voor algemene leerlingzaken en leerlingenzorg. Om die reden verwelkomen wij **meneer Saglam**. Hij geeft sinds enige weken aardrijkskunde aan klassen in leerjaar 1 en 2.

Wie wij ook welkom heten op onze school, is onze nieuwe conciërge, **mevrouw Willems**. Zij is voor de meivakantie ingewerkt door mevrouw Van der Stelt die met pensioen is gegaan. Op 22 april had onze Adje haar laatste werkdag. Ze is die dag enorm verwend met lieve woorden, kaartjes, afscheidsknuffels en presentjes. Op 31 mei nemen we officieel afscheid van haar. Leerlingen en genodigden zijn hiervan al op de hoogte gebracht.

Elk schooljaar brengt veranderingen met zich mee en daarom zijn we druk bezig met de formatie en vacatures voor het komende schooljaar. We hebben er vertrouwen in dat we ook voor volgend jaar de formatie sluitend krijgen.

Nieuwe aanmeldingen

Ook dit jaar kon er geen normale Open Dag plaatsvinden, maar moest veel informatie weer digitaal. Gelukkig hebben we de afgelopen maanden toch nog extra momenten kunnen creëren waarbij enkele van onze leerlingen rondleidingen gaven aan leerlingen die nu in groep 8 zitten. Het heeft een mooi resultaat opgeleverd, want we hebben **meer aanmeldingen dan vorig jaar**. 109 leerlingen schreven zich in, van wie er 103 direct aangenomen zijn. Voor de andere leerlingen is het nog even spannend, omdat we van hen nog wat meer willen weten, bijvoorbeeld of er de komende tijd nog een groei zichtbaar is in werkhouding en/of resultaten.

Camphusianum Junior

Veel leerlingen die volgend jaar bij ons op school starten, volgen op dit moment al lessen bij de tweede ronde van **Camphusianum Junior**. De leerlingen volgen met veel plezier een module **robotica, Russisch, klassieke cultuur of natuurkunde**.

Studium Generale leerjaar 1

Gelukkig kon **Studium Generale** ook starten toen de coronaregels versoepelden en later verdwenen. Onze eersteklassers leren (of ontwikkelen zich op het gebied van) **aikido, bridge, EHBO, film, theatersport, sport of verbreding**.

BAGger – projectweek voor leerjaar 3

Deze week vindt de werkweek van leerjaar 3 plaats bij de boerderij van boer Scherpenzeel in Schoonrewoerd. Ze doen daar veldwerk voor aardrijkskunde, biologie en scheikunde en hebben daarnaast een creatieve opdracht voor het vak beeldende vorming. Als eindopdracht maken de groepjes een poster die beoordeeld wordt op inhoud én uiterlijk.

Leerjaar 6 – excursie, kolderdag, CE

Onze leerlingen van klas 6 hebben door twee coronajaren veel mooie activiteiten moeten missen. Niet alleen misten veel van deze leerlingen een deel van hun uitwisseling (klas 4), ook de Romereis (klas 5) kon door corona niet doorgaan of verzet worden. Om toch nog een mooie herinnering te creëren, is ruim tweederde van de zesdeklassers meegegaan met een **driedaagse excursie** waarbij achtereenvolgens een bezoek werd gebracht aan Keulen, Antwerpen en Amsterdam.

Op donderdag 21 april organiseerde leerjaar 6 hun **kolderdag**. In de ochtend lieten ze hun schoolgenoten binnen, op voorwaarde dat die hun schoenen in de gang achterlieten. Aan de oproep om schoolboeken dit keer niet in een tas, maar op andere wijze mee te nemen, werd massaal gehoor gegeven: De boeken kwamen o.a. voorbij op skateboards, in poezenmandjes, een opblaasboot, maxicosi's, een knapzak en zelfs in het mandje van een scootmobiel.

Na het koldercabaret, sport- en spelactiviteiten op het sportveld en een afsluitende borrel, vertrokken de leerlingen naar Hellouw voor hun eindfeest.

Afgelopen donderdag startte het **Centraal Examen**. Zoals elk jaar startten alle leerlingen op de eerste dag met het centraal examen voor het vak Nederlands. De komende twee weken,

komen alle andere vakken aan bod. We wensen onze leerlingen heel veel succes met dit laatste, belangrijke onderdeel van dit jaar. Zet hem op!

Terugblik activiteiten

Wat hebben we als school toch veel activiteiten buiten de lessen om. Leerjaar 1 en leerjaar 2 hebben beide een **dansdag** in school gehad waarbij de leerlingen in één middag een choreografie instudeerden en de dans in de avond uitvoerden voor een publiek van familieleden. Drie leerjaren wonen of woonden een **schrijversbezoek** bij tijdens de les Nederlands en heel veel bovenbouwleerlingen namen deel aan een of meerdere **excursies** voor de vakken kunst (depot Boijmans Van Beuningen) , maatschappijleer (Tweede Kamer) of aardrijkskunde (veldwerk Utrecht).

Een hoogtepunt in het jaar is **On Stage**. Deze talentenshow vierde dit jaar zijn tweede lustrum. Ook dit tiende jaar keken we onze ogen uit bij de optredens van leerlingen die prachtig kunnen zingen, dansen, muziek maken etc. Dat Peeriscoop weer drie keer vol zat met een enthousiast publiek zegt genoeg. Een cadeautje aan het eind was dat onze oud-leerling én oud-deelnemer van On Stage, **Dennis van Aarsen**, de avond van de tiende editie afsloot met een schitterend optreden.

Schrijversbezoeken Nederlands

Dinsdag 15 februari vereerde schrijfster **Alma Mathijssen** onze vierdeklassers met een bezoek. In het kader van de 'Boekenweek voor jongeren' vertelde Mathijssen over haar lievelingsboeken en over haar werk als auteur. Om leerlingen te laten ervaren hoe het is om te schrijven, liet ze hen in zes minuten een kort verhaal schrijven. Natuurlijk mochten leerlingen ook vragen stellen. De vier gelukkig leerlingen die de quiz wonnen, gingen naar huis met een gesigneerd boek. Het bezoek eindigde met een handtekening op de pilaar bij de lokalen Nederlands.

Vandaag komt **Daniëlle Bakhuis** op school om aan de leerlingen van leerjaar 2 te vertellen over haar boeken en haar werk als schrijfster. Op 3 juni volgt **Wilma Geldof** bij leerjaar 3. Bakhuis schrijft enorm spannende Young Adult-boeken. Haar bekendste boek is *6 seconden*. Van haar recentste boek, het horrorboek *Clownsnacht*, verscheen onlangs de derde druk. Geldof schreef twee jeugdboeken over de Tweede Wereldoorlog. Een van de boeken gaat over de verzetsgroep waarvan Hannie Schaft deel uitmaakte: *Het meisje met de vlechtjes*. Het andere boek gaat over een Nederlandse jongen die opgroeit in een NSB-gezin en heet *Elke dag een druppel gif*.

Versnellen, verbreden, verdiepen

Voor leerlingen die naast het basisprogramma met keuzevakken, ruimte overhebben voor **versnelling, verbreding of verdieping** is er bij ons op school ook veel te doen. In het laatste deel van deze nieuwsbrief vertellen leerlingen en docenten meer over een aantal van deze extra activiteiten die voor enkele leerlingen gelden, zoals **Delf** (taalexamens Frans), **U-Talent** (samenwerking met de Universiteit van Utrecht), de olympiade van het vak aardrijkskunde en de **taalkundeolympiade** (talenwedstrijd).

U-talent

Op 14 april hebben zesdeklassers **Robin ter Riet, Noor Streithorst en Jenke Versluis** hun getuigschrift gekregen in het Academiegebouw van de universiteit Utrecht voor het U-Talent-programma. Twee jaar hebben ze op de universiteit en op school een verdiepingsprogramma doorlopen. Dit hebben ze afgesloten met een onderzoek op de universiteit. Hun thesis ging over fijnstof bij verbrandingsprocessen. Goed gedaan, meiden!

DELFL examens

Wederom hebben dit schooljaar drie van onze topleerlingen uit de vijfde klas een DELF B1 examen gedaan. DELF staat voor Diplôme d'études de langue française, een waardevol internationaal taalcertificaat, uitgegeven door het Franse Ministerie van Onderwijs. Voor het curriculum betekent het dat deze leerlingen (deels) versnellen. Op woensdag 9 maart deden **Maarten Hartkoren, Giulia Kalyhin en Lisa van Wijngaarden** examen in de onderdelen lezen, luisteren en schrijven. Daarna volgde nog het mondelinge examen in Bilthoven op zaterdag 12 maart. Daar word je geëxamineerd door voornamelijk echte Fransen! De leerlingen hebben hard gewerkt en vooral het mondeling was heel spannend, maar inmiddels hebben we mogen vernemen dat iedereen is geslaagd! Namens de trotse vaksectie Frans: "Félicitations!"

Nationale Aardrijkskunde Olympiade

Ruben Klatten uit klas 6 heeft het tot de finale van de Nationale Aardrijkskunde Olympiade geschopt. Hij had één van de vijftien best gemaakte toetsen van 3000 landelijk afgenomen toetsen. Helaas is hij verhinderd deel te nemen aan de eindronde.

Taalkundeolympiade - bijdrage van **Hanna van Sprundel** uit klas 4B

De taalkundeolympiade is een wedstrijd waarbij je opgaven maakt over verschillende talen én de logica daarvan. De olympiade bestaat uit twee rondes: de voorronde en de eindronde.

Aan de voorronde mag iedereen meedoen uit de bovenbouw van het vwo. Je krijgt opgaven over verschillende talen en moet daarover vragen beantwoorden. Deze mag je in je eigen tempo maken en samenwerken is hierbij toegestaan. Dit jaar hebben maar liefst 48 scholen meegedaan aan de voorronde. Uit die ronde worden ongeveer 45 mensen gekozen die de opgaven het best hebben gemaakt. Die leerlingen gaan door naar de eindronde in Leiden.

Zaterdag 16 april was de eindronde op de universiteit in Leiden. Acht leerlingen van onze school gingen daar naartoe.

Er werd eerst uitgelegd wat de bedoeling was. Je kreeg vier uur de tijd om zes opdrachten te maken. In de eerste twee uur kreeg je de tijd voor opdracht 1 t/m 3 en de laatste 2 uur mocht je gebruiken voor opdracht 4 t/m 6. Tussen de twee rondes was een korte pauze. De eerste ronde vonden wij allemaal erg pittig, maar de tweede ronde was zeker te doen binnen de tijd.

Op de volgende pagina vertelt Hanna over een van de opdrachten van de olympiade.

Op 25 mei horen zij en haar groepsgenoten welke 4 leerlingen mee mogen doen met de internationale taalkundeolympiade.

Dit zijn een paar voorbeeldvragen van de eerste opdracht die wij kregen.

I. Het Jiddisch

Tot het midden van de 20ste eeuw spraken de meeste Oost-Europese Joden Jiddisch. Het Jiddisch is een Germaanse taal (net als het Nederlands) die afstamt van het Middelhoogduits, maar veel leenwoorden uit de Hebreeuwse taal bevat. Het Jiddisch heeft ook het Hebreeuwse schrift overgenomen. Sinds de Tweede Wereldoorlog wordt het Jiddisch vooral nog gesproken in de Verenigde Staten en Israël, maar bijvoorbeeld ook in Antwerpen.

Hieronder zie je een aantal Jiddische zinnen in het eigen schrift met een transcriptie naar het Latijnse alfabet en een Nederlandse vertaling. In de Latijnse transcriptie hebben de meeste letters ongeveer dezelfde waarde als in het Engels, waardoor woorden die qua klank erg op het Duits lijken er nogal anders uit kunnen zien, bijvoorbeeld *dos meyd* = D. *das Mäd* 'het meisje'; *dos vayb* = D. *das Weib* 'de vrouw'; *sheyn* = D. *schön* 'schoon, mooi' etc. De combinaties <sh> en <ch> in de transcripties representeren één letter uit het Hebreeuwse schrift en staan voor één klank.

דאס מיידל האָט ליב דעם הונט.	<i>dos meyd</i> hot lib dem hunt.	'Het meisje houdt van de hond.'
דער חתן האָט ליב דאָס מיידל.	<i>der chosn</i> hot lib dos meyd.	'De bruidegom houdt van het meisje.'
פּערד איז נישט כּושר.	@ferd [z]nisht kosher.	'Paard is niet toegestaan om te eten.'
ווי שיין איז די לבנה!	<i>vi sheyn</i> iz di levone!	'Hoe schoon is de maan!'
די בלה איז שיין מיידל.	<i>di kale</i> iz @sheyn meyd.	'De bruid is een mooi meisje.'
ער איז וויכטיקער פּוסק.	<i>er</i> iz @vichtiker poysek.	'Hij is een belangrijke wetgeleerde.'
דער אָקס איז אַ גוּטער חבּר פּון דער קו.	<i>der oks</i> iz @guter chaver fun der ku.	'De os is een goede vriend van de koe.'
דאָס ווייב מאַכט אַ בּרבה.	<i>dos vayb</i> macht @broche.	'De vrouw zegt (letterlijk: maakt) een zegenspreuk.'
זי לערנען תּורה.	<i>zi</i> lernen toyre	'Ze bestuderen (letterlijk: leren) de Thora.'

Vraag 1. Schrijf de onderstaande zinnen, gegeven in Latijnse transcriptie en Nederlandse vertaling, in het Jiddische schrift. De volgende woorden komen oorspronkelijk uit het Hebreeuws: *ganev*, *chasene*, *chazn*, *seyfer*, *hekhsher*, *paskt*, *rav*.

a) <i>dayn shvester zingt a lid.</i>	'Je zus zingt een lied.'
b) <i>ir bruder iz a ganev.</i>	'Haar broer is een dief.'
c) <i>der man kumt fun der chasene.</i>	'De man komt van de bruiloft.'
d) <i>der chazn ken dem seyfer.</i>	'De voorzanger kent het religieuze boek.'

De bedoeling van deze opdracht is dat je de gekregen zinnen in het Jiddisch gaat analyseren.

Zo kan je daarna bepalen welke tekens in het Jiddisch de Nederlandse letters zijn. Als je dat weet, kun je de vragen bij vraag 1 maken.

Hier moet je goed opletten: het Jiddisch schrift gaat van rechts naar links. De zinnen die je in de vragen krijgt, moet je dus ook zo opschrijven.

Soms hebben letters meerdere tekens afhankelijk van waar ze staan; los, achteraan of vooraan in een woord. Bijvoorbeeld de letter n. Die komt in deze tekst met 2 verschillende tekens voor. Het ene teken wordt gebruikt als de n vooraan of in het midden staat. Het andere teken voor de n is als deze achteraan staat in een woord.